

Naši dopisi.

Smerje 28. maja. — Pri volitvi dne 21. t. m. bili so tukaj: Janez Cvetan, kot občinski predstojnik, Anton Kovačič in Josip Baša pa kot svetovalca — izvoljeni. Občinska uprava prišla je tako zopet v prav spretne roke, kar se je uže več časa sem pogrešalo. Na dobro srečo pomoz Bog!

Iz Ljubljane. — „Laibacherca“ razglša danes cesarsko potrdilo ljubljanskega župana gosp. P. Grassellija: potrjenje datirano je od 21. t. m. Toraj ima Ljubljana čez dolgih 13 let zopet enkrat narodnega župana, kakoršen ji po njenem licu gre. — Danes bo tudi prva opravilna seja novega po večini narodnega mestnega starešinstva, najbrže zelo viharna, ker so na dnevnem redu jako važne reči, namreč: 1. Gospoda dr. Val. Zarnika o upeljavi slovenskega kot uradnega jezika za ljubljanski magistrat; 2. gosp. dr. Alfonza Mošeta o ustanovljenji mestne hranilnice ljubljanske; 3. gospoda dr. Karola Bleiweisa viteza Trsteniškega o peticiji na državni zbor, oziroma c. k. ministerstvo, da se premesti c. kr. nadsodnija iz Gradca v Ljubljano; 4. gospoda Janeza Hribarja o peticiji na državni zbor oziroma c. k. ministerstvo o upeljavi slovenskega jezika v srednje šole in urade; 5. gospoda Josipa Regalija o napravi brvi čez Grubarjev kanal pod Golovec; 6. gosp. Josipa Regalija, da se vsa rokodelska dela za čas enega leta po javni dražbi oddajajo.

— (*Deželni odbor kranjski*) namerava vpeljati novo postavo zoper deteljno predenico. Enake postave ima uže Česka in Štajarska. Po tej postavi morali bi župani nadzorovati deteljišča ter kaznovati istega gospodarja, kateri ne prežene predenice iz polja. Taka postava bi ostala se ve da le na papirji ravno tako, kakor naša deželna živinorejska postava. Vprašajmo le, kdo je kriv, da je po naših deteljiščih toliko predenic? Nikdo drugi ne, kakor naši kupčevalci s semenom, ki prodajajo za dragi denar staro predenico in z drugimi pleveli zmešano seme za dragi denar. Ako ti kmeta sleparijo ter mu njivo tako rekoč za več let pokvarijo, vprašamo le za vzrok, zakaj bi se moral kaznovati gospodar, ki je zahteval dobrega semena, in ne kupčevalec s semenom, ki mu je predenico namesto detelje prodal? Slavnemu deželnemu odboru pa priporočamo, ako mu je v resnici volja postavno pomagati revnemu kmetu, naj predlaga praktične in istinito koristne postave.

— (*Kmetijska družba kranjska*) imela je včeraj izredno sejo, v kateri se je posvetoval dogovor s kmetijsko družbo celovško, s katero ima skupno trgovskemu ministerstvu nasvetovati 1 uda in 1 namestnika za železniški svēt, kateri bo imel zelo merodajno besedo pri oskrbovanji železnic, ki so v državnem gospodarstvu. — V enakih dogovorih ste kupčijski zbornici kranjska in koroška, kateri imate tudi nasvetovati ministerstvu 1 uda za omenjeni svēt, in 1 namestnika.

— (*Cesarsko priznanje*) Društveni vodstvu domoljubnega deželnega in gopsijskega pomočnega društva za Kranjsko ste prejeli od predsedništva avstrijske družbe „rudečega križa“ po višem naročilu Nj. ces. Visokosti presvitlega gospoda protektorjevega namestnika, nadvojvode Karola Ludovika, to-le cesarsko pismo.

„Nj. Veličanstvo cesar so premilostljivo meni pisali sledeče lastnoročno pismo:

Ljubi gospod brat nadvojvoda Karol Ludovik! Iz poročila mojega državnega vojnega ministra o bojevitosti armade sem z radovoljnostjo na znanje vzel vspešno delovanje društev „rudečega križa“, katero so pokazala v obeh polovicah cesarstva toliko gledé v miru potrebnih priprav, kolikor s podpiranjem zdravstvenih naredeb na ustajniški zemlji. Vaši ljubeznjivosti kot

protektorjevemu namestniku iz tega vzroka za blagosloveno delovanje najtopleje se zahvalovaje izrekam obojnima predsedništvoma, pa tudi društvom za prostovoljno domoljubno požrtvovalnost svoje pripoznanje, Vaša ljubeznjivost pa ima to naznaniti jim.

V Budapešti 11. maja 1882.

Franc Jožef s. r.

To Vam naznanjam z resničnim veseljem in dovoljujem, da v mojem imenu domoljubnim deželnim in gopsijskim pomočnim društvom to v polni besedi prijavite.

Karol Ludovik s. r.

Društveno predsedništvo na Dunaji spremlja to s temi pristavki: „Z najradostnejimi čutili to milostljivo cesarjevo pripoznanje prizadevanju „rudečega križa“ kot jasno znamenje Najvišega obcenenja do zdaj razvite delavnosti društva „rudečega križa“ zaznamovaje — je društveno predsedništvo tega prepričanja, da bo to cesarsko priznanje spodbuda neprenehane delovanja vsem društvom te zaveze in da se bo s skupno delavnostjo vseh društev posrečilo, velike cilje avstrijske družbe „rudečega križa“ polagoma popolnem doseči“.

— (*„Sokol“ v Zagrebu.*) Pretekla praznike bilo je veliko število naših „Sokolov“ in pevcev čitalnice ljubljanske v Zagrebu, kjer so jih hrvatski rodoljubi vljudno in častno kakor zmiraj, sprejeli in napravili z njimi izlet v zagrebško okolico. — Prišlo je pevcev in Sokolov z vse Hrvatske ogromno število k slovesnosti 20letnega obstanka tamošnjega pevskega društva „Kolo“. — Pozdravov, odzdravov in napitnic bilo je lepih in gorkih mnogo, mnogo.

— (*† Fr. Rapoc*), c. kr. notar v Šoštanji, vrl in neumorno delaven rodoljub, umrl je dne 28. t. m. še le 41 let star. — Blag mu spomin!

— (*Na Fužinah pri Žužemberku*) je strela v oglje vdarila; poskušali so pogasiti z vodo, ali voda le malo pomaga in oglje še naprej tli.

— (*Vabilo k LV. odborovi skupščini „Matice Slovenske“*) v soboto 3. dne junija t. l. ob 5. uri popoldne v Matičini hiši na kongresnem trgu št. 7. Dnevni red: 1. Branje zapisnika o LIV. odborovi seji. 2. Naznanilo prvosedstva. 3. Tajnikovo oziroma knjižničarjevo poročilo o dobi od poslednje seje. 4. Poročila književnega odseka. 5. Poročila gospodarskega odseka: a) o razpečavanji Matičinih knjig po knjigotrštvu; b) o popravah v Matičinih hišah; c) o uredbi društvenega stanovanja. 6. Tajnikovo poročilo za veliki zbor o odborovem delovanji od 1. januarja 1881. do konca aprila 1882. leta. 7. Določitev poročevalcev o odborovih nasvetih za veliki zbor. 8. Posamezni nasveti.

— (*Slovenska Matica.*) Knjigam, izdanim po Matici Slovenski je cena odslej večinoma izdatno znižana in ustanovljena tako-le:

1. Národní koledar in Letopis „Matice Slovenske“ za 1867. leto — 20 kr.

2. Národní koledar in Letopis „Matice Slovenske“ za 1868. l. — 50 kr.

3. Letopis „Matice Slovenske“ za 1871. l. Uredil dr. E. H. Costa — 50 kr.

4. Letopis „Matice Slovenske“ za 1872. in 1873. leto. Z eno sliko in eno tab. geometričnih podob. Uredil dr. E. H. Costa — 50 kr.

5. Letopis „Matice Slovenske“ za 1874. l. Uredil dr. E. H. Costa — 50 kr.

6. Letopis „Matice Slovenske“ za 1875. l. Uredila J. Tušek in M. Pleteršnik — 50 kr.

7. Letopis „Matice Slovenske“ za 1876. l. Uredil M. Pleteršnik — 50 kr.

8. Letopis „Matice Slovenske“ za 1877. l. Uredil dr. Janez Bleiweis — 50 kr.

9. Letopis „Matice Slovenske“ za 1878. l. I. in II. del. Uredil dr. Janez Bleiweis — 25 kr.
10. Letopis „Matice Slovenske“ za 1878. leto. III. in IV. del. Uredil dr. Janez Bleiweis — 25 kr.
11. Letopis „Matice Slovenske“ za 1879. l. Uredil dr. Janez Bleiweis — 50 kr.
12. Letopis „Matice Slovenske“ za 1880. l. Uredil dr. Janez Bleiweis — 50 kr.
13. Letopis „Matice Slovenske“ za 1881. l. Uredil dr. Janez Bleiweis — 1 gold.
14. Zgodovina slovenskega národa. Spisal Janez Trdina — 60 kr.
15. Vojvodstvo Kranjsko. Po spisu Jož. Erbena — 20 kr.
16. Vojvodstvo Koroško. Po spisu Jož. Erbena — 20 kr.
17. Slovenski Štajer. Spisali rodoljubi. I. snopič 25 kr.
18. Slovenski Štajer. Spisal dr. Ivan Gršak. III. snopič — 30 kr.
19. Slovanstvo. I. del. Spisali Jan. Majciger, Maks Pleteršnik in Bož. Raič — 50 kr.
20. Grmanstvo in njega vpliv na Slovanstvo v srednjem veku. Spisal J. V. — 10 kr.
21. Telegrafija. Spisal dr. Sim. Šubic (Iz Letopisa 1875. l. posebej vezana) — 30 kr.
22. Slovnica českega jezika z berilom. Spisal Fr. Marn — 60 kr.
23. Hrvatska slovnica za Slovence. Spisal Fr. Marn 60 kr.
24. Slovnica ruska za Slovence. Spisal Matija Majar 1 gold.
25. Vodnikove pesni. Uredil Fr. Levstik — 50 kr.
26. Razna dela, pesniška in igrokazna Jovana Vesela-Koseskega, z njegovo podobo — 2 gold.
27. Dodatek (k tem delom) — 20 kr.
28. Dr. Lovro Toman. S podobo — 40 kr.
29. Dr. Etb. H. Costa. S podobo — 20 kr.
30. Kopitarjeva spomenica. Uredil Josip Marn — 40 kr.
31. Olikani Slovenec. Spisal Iv. Vesel — 40 kr.
32. Vpliv vpijančljivih pijač. Spisal dr. M. Samec 10 kr.
33. Potovanje okolo sveta v 80 dneh. Iz francoškega prevél D. Hostnik — 40 kr.
34. Strup. Vesela igra v enem djanji. Prosto poslovenila Lujza Pesjakova — 10 kr.
35. Slovenska slovnica po Miklošičevi primerjalni. Spisal Jan. Šuman 1 gold. 50 kr.
36. Znanstvena terminologija s posebnim ozirom na srednja učilišča. Spisal A. Cigale — 1 gold.
37. Prirodnoznanški zemljepis. Spisal J. Jesenko — 1 gold.
38. Zemljevidi: Evropa, Azija, Amerika, Afrika, Avstralija, Rusija, Turčija in druge vzhodne dežele. Britanija in Škandinavija, Švica, Španija in Portugalško, Nizozemsko in Belgija, Italija, Nemško cesarstvo, po 10 kr.
39. Zgodovina avstr.-ogerske monarhije. Spisal J. Krsnik. (Drugi popr. vljeni natis) — 20 kr.
40. Geometrija za učiteljska. Sestavil L. Lavtar, 1 gold. 20 kr.
41. Somatologija. Spisal dr. Jan. Woldřich, poslovenil Fran Erjavec, v platno vezana — 75 kr.
42. Prirodopis živalstva s podobami. Po Pokorniju, poslovenil Fr. Erjavec — 1 gold. 16 kr.
43. Prirodopis rastlinstva s podobami. Po Pokorniju, poslovenil Iv. Tušek — 85 kr., vezana 1 gold.
44. Rudninoslovje po Fellöckerji, spisal Fr. Erjavec 40 kr.

45. Štirje letni časi. Po Rossmässlerji, predelal Ivan Tušek — 40 kr.

46. Schoedler. Knjiga prirode, štirje snopiči — 1 gold. 70 kr.

— Schoedler. Knjiga prirode, posamični snopiči:

I. „Fizika“. Poslovenil Iv. Tušek — 40 kr.

II. „Astronomija in Kemija“ — 40 kr.

III. „Mineralogija in Geognozija“. Poslovenil Jan. Zajec — 40 kr.

IV. „Botanika in Zoologija“. Poslovenila Ivan Tušek in Fr. Erjavec — 50 kr.

47. Oko in vid. Spisal J. Žnidaršič — 25 kr.

48. Nauk o telovadbi. Drugi del. (S 164 podobami) — 40 kr.

— („Narodni dom“.) Naznanili smo uže o svojem času, da je upravni odbor društva „Narodni dom“ sklenil prirediti veliko efektno loterijo, katere čisti dohodek se ima porabiti za izvršitev velicega narodnega podjetja. V svoji seji dne 25. t. m. sklenil je isti odbor nadalje, da se ima prošnja za dovoljenje te loterije vložiti uže prihodnji teden, ter je za nakup dobitkov določil izdatno svoto 1500 gold. — Natančneje bomo o loteriji poročali v kratkem.

Poslano.

Od več strani naše slovenske domovine dohajajo sporočila, da imajo rodoljubi nabrane uže izdatne zneske za „Narodni dom“.

Ker je podpisnemu odboru na tem ležeče, da se nabrani denar neutegoma naloži na obresti in da ima vedno natančen pregled o vseh prostovoljnih darovih, obrača se s tem do vseh onih gospodov, ki so prevzeli nabiranje prostovoljnih doneskov, s prošnjo, da jih blagovolijo kar najpreje mogoče odposlati društvenemu blagajniku gosp. dr. Josipu Starétu, v prihodnje pa da vse doneske odpošiljajo konec vsacega meseca negledé na nabrane svote.

V Ljubljani dne 26. maja 1882.

Za upravni odbor društva „Narodni dom“:

Ivan Hribar, Dr. Alfons Mosché,
tajnik. predsednik.

— (Porotniki.) Pri porotniški dobi, ki se prične dne 12. junija t. l., sodelovati imajo naslednji gospodje:

I. Glavni porotniki: Lozar Josip, trgovec v Ljubljani; Pavlin Ivan, posestnik in trgovec v Blagovici; Trtnik Fran, hišni posestnik v Ljubljani; Tavčar Luka, hišni posestnik v Ljubljani; Petrič Franc, posestnik v Logu; Pupis Karol, trgovec v Cirkovski Vasi; Dolenjec Bernhard, posestnik v Podberji; Več Ivan, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Mehlé Anton, trgovec v Ljubljani; Marinšek Fran, trgovec v Škofjeh Loki; Hudovernik Fran, trgovec v Radovljici; Švinkshakel Henrik, kotlar in hišni posestnik v Ljubljani; Honigschmied Viktor, tvorniški knjigovodja v Ljubljani; Domladiš Josip, trgovec v Bistrici; Krenar Josip, posestnik v Kranji; Ješé Pavel, posestnik v Sražišči; Jesenko Josip, posestnik v Škofji Loki; Krišpar Josip, hišni posestnik v Ljubljani; Citerer Ivan, hišni posestnik v Ljubljani; Bernard Josip, steklar v Ljubljani; Dekleva Ivan, posestnik na Britofu; Rom Karol, hišni posestnik v Ljubljani; Golob Karol, trgovec na Vrhniki; Liningar Ivan, agent v Ljubljani; Kolman Franc, hišni posestnik v Ljubljani; Bašlar Josip, hišni posestnik v Ljubljani; Goričnik Franc, trgovec v Ljubljani; Jeklár Mate, hišni posestnik in trgovec v Gradu; Finžgar Josip, gostilničar na Brezjah; Pok Josip, hišni posestnik v Ljubljani; Šepetalec Juraj, hišni posestnik in gostilničar v Štepanji Vasi; II. namestniki: Raps Blaž, hišni posestnik; Karingar Karol, trgovec; Kovač Ivan, tiskar; Vrhovec Andrej, hišni posestnik; Štrukelj Franc, hišni

posestnik; Črne Franc, mesar; Šparovec Josip, zlatar; Stedry Vencel, agent; Tome Ivan, hišni posestnik, vsi v Ljubljani.

— (*Preširnove pesmi*) so prišle v Pragi v českem prevodu na svitlo. Preložil jih je Josip Penizek, ki se marljivo peča s slovenskim slovstvom, in prevod se jako hvali. Cena jim je 70 kr. in se dobivajo v knjigarni dr. Gregra in F. Dattla v Pragi.

— (*Banka „Slavija“*) Iz ravnokar pripisanega nam letnega sporočila banke „Slavije“ posnemamo naslednje številke: Leta 1881. znašali so skupni dohodki zavarovalnin in obresti 1 milijon 789.159 gold. 54 kr., skupni znesek škod pa 865.412 gold. 11 kr. Reservni fondi znašali so dne 31. decembra 1881. leta 5 milijonov 303.547 gold. 65 kr., efektivno premoženje bankino pa 4 milijone 912.082 gold. 22 kr., tedaj za 478.705 gold. 48 kr. več, ko koncem leta 1880. — Veseli nas, da moremo konstatirati od leta do leta večji in sijajniši napredek tega velicega slovanskega denarnega zavoda, ki naj bode slovenskemu občinstvu najtopleje priporočan.

— (*† Janez Stritar*), beneficijant v Šentvidu pri Zatičini nad 15 let, poprej kaplan pri sv. Jakobu v Ljubljani, zelo delaven in spoštovan duhoven, umrl je dne 21. t. m. Naj v miru počiva!

— (*Vabilo k celdnevni ljudski veselici in veliki besedi*), ki jo napravi narodna čitalnica Šišenska na Koslerjevem vrtu 4. junija na korist „narodnemu domu“, pri kateri sodelujeta moška zbor Ljubljanske in Šišenske čitalnice, mešana zbor Šentviški in Šišenski, in svira vojaška godba c. kr. pešpolka veliki knez Mihael pod osebnim vodstvom kapelnika g. Czernya. Obseg veselici bo: Nagovor, godba, kegljanje in streljanje na dobitke, petje moških in mešanih zborov, loterija, igre za mladež, tehtanje, telovadba, ples in umetalni ogenj. Spored dopoldanski veselici: a) Zjutraj ob 9. uri se prične kegljanje in streljanje na dobitke. b) Od pol 11. do 12. svira vojaška godba c. kr. pešpolka veliki knez Mihael: 1. Faulwetter — „Dober dan“, potnica. 2. Métra — „Kornevelski zvonovi“, valček. 3. Suppé — „Slavnostna overtura“. 4. Strauss — „Violeta“, polka. 5. Stiasny — „Italijanska cvetlica“, venček. — Spored popoldanski veselici in besedi: 1. Flottov — „Overtura k operi Albin“. 2. Leibold — „Čarobnost ljubezni“, polka mazurka. 3. Nagovor. 4. N. Stoos — „Brzo junaci na ples“, moški zbor s spremljevanjem godbe. 5. Donizetti — Sekstet, finale iz opere „Luccia“. 6. F. S. Vilhar — „Ustaj“, mešani zbor. 7. Strauss — „Poljubek“, valček. 8. F. Stegnar — „Oblakom“, moški zbor s samospevom za bariton. 9. Czerny — „Venec slovenskih pesni“. 10. F. S. Vilhar — „Uzor“, mešani zbor. 11. Komžak — „Domovini“, polka. 12. F. Gerbić — „Slovanski brod“ — moški zbor. 13. Czerny — „Domače povesti“, potpouri. 14. A. Förster — „Ave Marija“, mešani zbor s spremljevanjem godbe. 15. Strauss „Vesela vojska“, potnica. — Začetek ob 9. uri zjutraj, oziroma ob 3. uri popoldne. — Vstopnina zjutraj prosta; popoldne za osobo 20 kr.; otroci plačajo 10 kr. Radodarnost je neomejena. Čast. članovi Šišenske čitalnice imajo prost vstop. — Razdelitev dobitkov: loterije in streljanja bo ob 8. uri, od kegljanja pa ob pol 9. uri zvečer. Pri odločno slabem vremenu preloži se veselica na prihodnjo nedeljo.

Novičar iz domačih tujih in dežel.

Z Dunaja. — Pretekli četrtek imela je zbornica poslancev, pretekli petek pa gosposka zbornica svojo zadnjo sejo, potem ko je prva sprejela postavo o colninski tarifi po vladinem predlogu; slednja pa postavo o volilni reformi po sklepu zbornice poslancev, ter ste s tem obe zbornici storili jako pomenljiv korak v vtrjenje sedanje sisteme in še bolj izdaten korak k odpravi do zdaj stalne primanjke v državnem gospodarstvu.

— Z najvišjim patentom od dne 24. t. m. sklicani so zbori tirolski, štajarski in goriški na 12. dne junija, drugi zbori sklicati se imajo bajé meseca septembra.

— Avstrijski poslanec Beust v Parizu podal se je v pokoj in na njegovo mesto je imenovan grof Wimpfen. Za naslednika odstopivšega skupnega denarnega ministra imenuje se zdaj na prvem mestu sekcijski načelnik v vnanjem ministerstvu Kalay.

— Svečanosti 600letnice Kranjske odločene so za mesec julij prihodnjega leta.

Iz Trsta. (Razstava.) Zoper nevarnost požara so se storile razne naredbe; noč in dan stoji na razstavnih prostorih oddelek gasilcev s potrebnim orodjem in nekoliko policijskih stražnikov; vhod je občinstvu zabranjen. — Ker so velika poslopja uže postavljena, začeli so zdaj delati še akvarij in razne paviljone. — Gosposka zbornica je v seji 23. dne t. m. dovolila 100.000 gold. državnega posojila za razstavo. — Vodstvo južne železnice je dovolilo na prošnjo izvrševalnega odbora tržaške razstave onim, ki jo bodo obiskovali, znižano vožnino, in sicer pri poštinih in mešanih vlakih $33\frac{1}{3}\%$ do 25 milj daljave za vožnjo v Trst in nazaj, in pri daljavi nad $33\frac{1}{2}$ milj 50% , pri daljavi med 25 in $33\frac{1}{2}$ milj se bo računila znižana voznina od $33\frac{1}{3}$ do 50% v primeri daljave. Listi s znižano voznino $33\frac{1}{3}\%$ za vožnjo na dom so veljavni 8 dni, s 50% pa 14 dni. Tudi pri brzovlakih se zniža cena za $33\frac{1}{3}\%$ od postaj iz severnih krajev Gradca in Kaniže. Tudi se uvedó za razstavo posebni vlaki po zelo znižani ceni.

Srbska. — Pri dopolnilnih volitvah za skupščino pridobila je vlada 6 glasov za-se.

Egipt. — Zmešnjave še niso poravnane. Na pritisk angleškega in francoskega konzula odstopilo je sicer vse ministerstvo, toda domači merodajni krogi pritiskali so na kedive-a, da se je vdal, načelnika svojih nasprotnikov, Arabi Pašo, zopet sprejeti v ministerstvo, ker mu sicer preti upor vojaštva. Kakor se zdaj kaže, se vsa ta štrena ne bo razmotala brez posredovanja vnanjih držav, in kaj potem — Bog vedi.

Angleška. — Morilcev Kavendish-vih še niso našli v kljub obljubljenega darila 100.000 gold.

Popravek. V knjigi „Anton Alojzij Wolf“ čitaj v Uvodu namesto 12. junija 14. junija; na str. 17. namesto Cipler Cigler.

Žitna cena

v Ljubljani 24. maja 1882.

Hektoliter: pšenice domače 9 gold. 26 kr. — banaške 10 gold. 3 kr. — turšice 6 gold. 80 kr. — soršice 7 gold. 30 kr. — rži 5 gold. 85 kr. — ječmena 4 gold. 87 kr. — prosa 5 gold. 20 kr. — ajde 5 gold. 4 kr. — ovsa 3 gold. 74 kr. — Krompir 2 gold. 94 kr. 100 kilogramov.